

## ישיבת באר מרדכי

### נטפי ורסיסי דמע על הגאון הגדול רבי אברהם ארלנגר זצוק"ל

#### מפי רבינו מרן ראש הישיבה שליט"א

בעת בוא השמועה הנוראה, קודם מסע הלוייה

דמותו של הגאון ר' אברהם זצ"ל הינה דוגמא למי שרוצה להתחזק בעמל התורה, מה שראינו אצלו עמל התורה יחד עם יראת שמים ודקדוק המצוות ועבודת ה', עבודת התפילה, בכל הכוחות. כל כולו היה עסק התורה, מעולם לא התעסק במילי דעלמא, רק מה ששיך לעמל התורה, להעמדת תלמידים, תמיד היה מדבר רק בדברי תורה ובדברי מוסר והשקפה. עמל התורה שלו היה ממש לא יאומן כי יסופר, הוא נהיה מגיד שיעור בגיל צעיר מאוד, כאשר חותנו הגאון רבי חיים יוסף יעקובוביץ' שהיה מגיד שיעור בקול תורה נפטר התמנה למגיד שיעור תחתיו, וכך חמישים שנה רצופות היה מוסר שיעור, בכל הכוחות, העניין של רב ותלמיד היה אצלו עיקרי מאוד, שבחורים יקבלו מהרב כיצד ללמוד, והוא עמד על כך בכל התוקף, ולפעמים היה קשה לבחורים לעמוד בזה, אבל הגאון זצ"ל עמד על דעתו שצורת הלימוד צריכה להיות בדווקא בקבלה מרב לתלמיד. הצורה שמסר את השיעור היתה עם כל הלהט והריתחא דאורייתא.

כבר מגיל צעיר היתה לו חברותא עם הגאון רבי אלכסנדר דינקל זצ"ל בקביעות כל יום שישי, וכך היו באים לישיבה בקול תורה בבוקר, וישבו ולמדו כל היום כולו עד חצי שעה לפני הדלקת נרות, וכך שנים שנים בחברותא בלא הפסק, זו דוגמא מה נקרא עמל התורה, מהי התמדה, עם כל הקושי שכרוך בכך - שניהם היו בעלי משפחות גדולות, [וכמובן שזה ג"כ בזכותם של בני ביתו, שמסרו עצמם ללימודו, שיוכל להיפנות מכל עסקי עוה"ז].

והגאון זצ"ל זכה למה שאין רבים שזוכים לכך לחבר ספרים על כמעט כל הש"ס, ובשעתו ספריו היו משמשים את כל המגידי שיעורים, וזה היה הספר בה"א הידיעה, והבהירות שלו היא מיוחדת במינה, ובכל סוגיא טרח להעמיד את הסוגיא עם כל המפרשים.

וקשה לתאר, ולא רואים דוגמא לזה כיום, העמל התורה העצום שלו בלא הפסק, יומם ולילה. הגאון זצ"ל היה מראשוני תלמידיו של מו"ר הגר"ד סאלאוויצקי זצוק"ל, והיתה להם הזכות להיכנס פעם בשבוע לדבר בלימוד עם מרן הרב מבריסק, וזכה לקבל הרבה מתורת בריסק, ממרן הרב זי"ע ומהגר"ד זצ"ל. וכך בחודש אלול היה טורח להשיג אתרוג, בטירחא רבה, אבל תמיד הוא מצא את הזמן לזה, בבין הסדרים וכדו', ולא עירב את התחומים. דקדוק המצוות שלו היה נפלא ממש, היה מקפיד להתפלל בותיקין, ובאחת השנים בשהותו עם בני הישיבה במקום המנוחה טרח למצוא מנין לותיקין, ובאורח פלא נזדמנו לשם כמה אנשים והשלימו לו מנין.

בכל ליל שבת היתה לו קביעות עם הגאון רבי חיים שלמה ליבוביץ זצ"ל, [ובדרך אגב מענין לספר שבדרכם למקום לימודם היו עוברים על יד הקולנוע שהיה שם בשעתו, וכאשר היה הגר"ח ש עובר בסמוך היה מתכופף שלא לראות, ואמר שזה משום שאביו הגאון רבי יעקב משה זצ"ל אמר לו שיש שם מראות לא טובים, הוא עצמו מעולם לא ראה, אלא שאביו אמר לו שלא להסתכל שם.. זו דוגמא של אדם מופשט מענייני עוה"ז], וכך בכל שבוע היו לומדים בלא לבטל אף פעם, כמו כן היתה לו קביעות עם עוד חברותות ובתקופה מאוחרת יותר היתה לו קביעות עם בחורים מבוגרים מהישיבה, ולאורך כל היום היו לו חברותות, חברותא נכנס וחברותא יוצא לאורך כל היום. היו לו הרבה וועדים למוסר וירא"ש, והיה מיוחד מאוד בתביעות שהיה תובע מהציבור, בלימוד התורה בעבודה ובגמילות חסדים, וניתן לראות זאת בספריו בענייני מוסר ובהקדמות לספריו. במשך הזמן הוא הרגיש שדבריו לא מתאימים לדרגה של הדור, ובאמת לבחורים היה קשה לשמוע את התביעות שהיה תובע. היה מעשה שבחורים נסעו לחתונה של בחור שלא היה מהחשובים בישיבה, אלא שהחתונה נערכה בפאר והדר, ובחורים רבים יותר מהמקובל נסעו לשם, כאשר שמע זאת הגאון זצ"ל מסר שיחה ובכה בדמעות שליש איך יתכן שבחורים נוסעים בשביל לאכול.. ובאמת תמיד כאשר שמע על פירצה כלשהיא מיד היה בוכה, אף שלא היה רגיל בבכי, זאת משום שזה היה נוגע לו בנפשו.

והנה אנו רואים מה ניתן לזכות ע"י עמל התורה, שהגאון זצ"ל זכה לחבר ספרים על כל הש"ס, ובאמת וודאי שהיה לו כישרון, והיה לו כישרון מיוחד להגיע לעומק הסוגיא, אבל הנקודה המיוחדת אצלו היתה עמל התורה. ומלבד זה תמיד היה מקבל מאחרים, מלבד מה שקיבל ממרן הגר"ד היה הולך ג"כ לשמוע את השיחות של הגר"ח שמואלביץ זצ"ל, ומאוחר יותר לשמוע מהגאון רבי חיים שלמה זצ"ל, והיה אצלו כמין תלמיד חבר.

בתקופה מסוימת היתה לנו קביעות בליל שבת, לעסוק בסוגיות שנלמדו בישיבה במשך השבוע, ובשעתו התגוררתי בשיכון חב"ד והוא התגורר בבתי הורנשטיין, ובכל שבת ושבת היה טורח ומגיע, בלא לוותר אף פעם, בגשם ובשלג, וטירחת הדרך, ואף כשהיו שמחות לבני ביתו. וכך היה עם כולם, לא ויתר על אף קביעות. והיה מגיע לישיבה למסור שיעור בכל מצב, בגשם ובשלג, ומלבד מה שהיה מיוחד היחס אצלו להעמדת תלמידים כך היה ג"כ עם כל החברותות שלו, לא ויתר אף פעם.

עם כל השקיעות שלו בתורה והיותו מופשט מענייני עוה"ז, היה מיוחד מאוד ביחס שלו לבני משפחתו. ולא הפריע לזה כלום.

בישיבה בקול תורה היו הרבה מרביצי תורה, ורבים מהם היו בעלי כשרון גדולים, ותמיד היו אומרים בישיבה שכאשר רוצים לחזק את הבחורים הגאון רבי אברהם זצ"ל הוא הדוגמא שכל אחד יכול ללמוד ממנו, מה ניתן לזכות ע"י עמל התורה.

פעם סיפר לי, שבצעירותו כאשר למד בישיבה בגייטסעד שמע על הספר שערי יושר, ומאוד מאוד רצה להשיג את הספר, ששמע שניתן ללמוד ממנו דרך בלימוד, ובאותו הזמן לא היה ניתן כמעט להשיג את הספר שערי יושר בכל אנגליה, ומכר את חפציו האישיים בשביל להשיג את הספר וללמוד בו. וזו דוגמא אחת, וכך היה בכל דבר שהרגיש שיכול לקבל ממנו חיזוק היה טורח להשיג אותו.

וכמה שיש ללמוד ממנו, ראינו דוגמא של אדם השלם, אדם שלם תורה בעבודה וגמילות חסדים, בדקדוק המצוות עד הסוף, יצא לי לדבר עמו ואמר לי שאינו תופס כיצד ניתן להזכיר שם שמיים שלא בכוונה.

כאשר השיא את אחת מבנותיו עמדה על הפרק הצעה של בחור מסוים, ואמר לי שיודע שאותו בחור אינו לומד בצורת הלימוד שלי, אבל אם הוא תלמיד חכם אקח אותו לבתי, זה היה הדבר היחיד שענין אותו.

וכך בישיבה בחורים קבלו ממנו דרך בלימוד, ורצינות בלימוד, כאשר מסר שיעורים - וכפי שאמרתי שמסירת התורה אצלו היתה בדיוקא מרב לתלמיד - היה זה עם כל הרצינות, בהרגשה שכעת הוא מוסר התורה, עם כל הדקדוק בדברים.

ניתן ג"כ ללמוד מה יכול לצאת מבעל בית פשוט, אביו היה עוסק בסחורה, אבל הוא היה ירא שמיים עצום, וכך זכה לגדל עשרה ילדים שכולם היו ת"ח וצדיקים ומקובלים.

וכפי שאמרתי, יש לנו ללמוד ממנו מה יכול לצאת מעמל התורה, ואת הדרך הנכונה בצורת הלימוד, פעם ישבנו ודיברנו מה ניתן לעשות על כך שלומדים כ"כ מעט היום, ואמרנו שנעשה אסיפה לכל ראשי הישיבות הקטנות, והיתה האסיפה בשם של הגרמ"ל לפקוביץ' והגרמ"ל שטינמן זצ"ל, וכך באו כל ראשי הישיבות, והגאון ר' אברהם עמד ודיבר בלהט איך אפשר ללמוד בצורה כזאת, זו ממש שכחת התורה, והיה שרוי בצער עצום על הדבר.

וצורת עמל התורה שראינו אצלו, כפשוטו לא להתעניין בשום דבר חוץ מתורה, מעולם לא דיבר על דברים בעלמא, במה שהיה נוגע להשקפה היה מתעניין ורצה לשמוע הכל, בעובדות מרביתנו החזו"א והגר"ז היה בקי מאוד, אבל מלבד זה לא התעניין במאומה. וכך גדלים להיות מרביצי תורה, ובמשך חמישים שנה זכה להעמיד אלפי אלפי תלמידים, ולהדפיס ספרים על כל הש"ס. והוא היה דמות מהדור הקודם, הכרתי הרבה אנשים גדולים אבל לא הכרתי אדם שהיה מושלם כמוהו בכל הדברים, גם בתורה, בעמל התורה, וגם ביראת שמים ודקדוק המצוות. ומה שנלמד ממנו יהיה לזכותו, וודאי שדרכו בטוחה לגן עדן. ובעז"ה נזכה במהרה שיקוצו וירננו שוכני עפר.